

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۱/۰۹

د گل جان صابر ژباړه

پلار او اولادونه

د کوچنیانو له پاره کیسه

و نه و یو سوداگر و. هغه یوه ورځ خپلې مېرمنې ته وویل:

- زه او ته اوس زړه شوي یو، ډېر وخت نور به ژوندي نه وو. مور شتمن یو او ډېر شته لرو. خپل شته به د خپلو دوو لونیو تر منځ ووېشو، بی له هغې هم زموږ شته دوی ته پاتې کېږي، زه او ته به بی له کومې اندېښنې خپل پاتې عمر تېروو. نن په د یوه زوم کره وواو سبا د بل کره، په دې ډول به د خپل پاتې ژوند شپې او ورځې په خوښې او خوشالي سبا او بېگه کوو. کله چې زه او ته مړه شو نو د دوی تر منځ به داسې څه نه وي پاتې چې جنجال پرې وکړي. ته، مېرمنې په دې برخه کې څه وایې؟

- که وپوهېږم چې زومان مو زموږ پرېکړه مني زه هم موافقه یم. زه وېرېږم چې هغه منل په مور عملي نه شي: «که شتمن وي درسره ښه یم او که نه نو کرکه درڅخه لرم».

کېدای شي چې زومان مو په لومړي سر کې ښه وپالي خو وروسته به راڅخه بېزار شي. هله به نو مور څه کوو؟ او که چېرې زه ستا څخه ډېره ژوندی پاتې شم هله به نو څه کېږي؟ هسی خو نه وایې چې: «د خوښې له پاره سخته ده چې د زوم په خوښه ژوند وکړي!». څه چې د خدای (ج) خوښه وي همغسې وکړه، خو زه ستا څخه یوه هیله لرم او هغه دا چې ته خپلې ټولې پیسې هغوی ته مه ورکوه تر څو زه او ته په دې وروستي عمر کې غمونه او خواري و نه گالو او خپل شته د بل د لاسه مور ته را ووزي. مور خونه پوهېږو چې کله به مرو. نابوده سوله تر ښې شخړې ښه ده.

سپین رېږي سوداگر د غرمې ښه او خوندوره ډوډۍ تیاره کړه، زومان، لونی او د هغوی اولادونه یې را وغوښتل، کله چې ټولو ډوډۍ وخوړه نو سوداگر خپله پرېکړه دوی ته واوروله. زومانو او مېرمنو یې په ډېره خوشالي د دوی پرېکړه ومنله. په خدای (ج) یې سوگند یاد کړ چې د عمر ترپایه پورې به د دوی چوپړ او دوی ته به پاملرنه کوي.

پلار تر مړینې د مخه خپل شته د دوو لونیو تر منځ ووېشل، خو د خپلې مېرمنې خبره یې هم ومنله او یو اندازه پیسې یې د بدې ورځې له پاره له ځان سره پرېښوولې، داسې لکه ځوانان چې د بدې ورځې له پاره وسله له ځان سره پټه ساتي.

وروسته له دې زومانو په نوبت خپل خسر او خوښی د غرمې او ماښام ډوډۍ ته رابلل.

د سوداگر لورانو ډېر، ډېر اولادونه لرل او سوداگر به هره ورځ خپلو لمسیانو ته ډالی راورلې، خو ژر پوه شو چې بټوه تشېږي نو ځکه یې د ډالیو اوږل بس کړل.

زومان او لونی د ډالیو د نه راورلو له امله خواشینی ښکارېدل، داسې تریو، تریو یې کتل لکه چې خوښ نه وي. د لونیو او زومانو دې کرنې سپین رېږی خپه او خواشینی کړ.

سوداگر یوه ورځ د خپل پرېښوول شوي کور مخ ته خواشینی او غمجن ناست و، په دې یې خوا بده وه چې په خپلو اولادونو تېرووت.

د سوداگر گاونډی، د ده پخواني ملگری او دوست هم د ده په څېر سپین رېږی سړی و. هغه له کرکې څخه ولیدل چې د ده ملگری خواشینی او غمجن ناست دی

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

نو خپله لوی پیک لرونکي شاپو خولی او لکبه يې راواخيستل او خپل گاونډي ته راغی. هغه خپل ملگري ته ستري مشي ورکړل او ويې وويل:

- ته ولی داسی سره تاوېږي؟ د څه ستونزې سره مخامخ شوی يې او څه هیلو ته زړه خوري؟ زه پوهېږم چې تا شته او پیسی ټول کړي دي- د موش خرما په څېر دی ژمي ته تيارې نیولي. ستا روغتیا بڼه ده او د خپل عمر له پاره بڼه ځواکمن او تندرست یې. هېڅ څه ته اړ نه یې، هر څه لري.

سوداگر سور اسوبلی وکړ او ويې ويل:

- ای ملگریه، پوښتنه مه را څخه کوه، مرسته نه شي راسره کولي، زه په خپله ملامت یم. بڼه هوښیار وم خو یو ځل عقل را څخه ولاړ نو ځکه ځورېږم. هر څه مې چې ټول کړي وو، زما ټول شته او پیسی خاورې اېږي او په اوبو لاهو شول.

د سوداگر ملگري پوښتنه ځنی وکړه:

- ولی داسې وشول؟

- هر څه مې خپلو ناشکره لورانو ته ورکړل او اوس پښېمانه یم.

ملگري یې ور ته وويل:

- ملگریه، بڼه کار د نه دی کړی، ولی د په ژوند هرڅه خپلو اولادونو ته ورکړل؟ زوم- پردی هد دی او مېرمنې هر وخت خپلو مېرونو ته غوږ نیسي. خسر په زومانو باور نه کوي! زه به تا له دې کړ او نه وژغورم خو ته به نا پوهي نه کوي، ما ته به غوږ نیسي. راتلونکي ته اندېښنه مه کوه، په شیدو سوی مستي پو کوي.

هغه خپلي خبرې داسې پسي اورېدې کړي:

اوس به داسې وکړو چې ته به زما په لگښت ډېره بڼه مېلمستیا تیاره کړي، خپل زومان، لوني او د هغوی اولادونه به راوبولي. گاونډیان او ملگري هم را وېوله.

زه به تر ټولو وروستی در شم او له ځان سره به یو څه در وړم. ته به حیرانېږي نه یوازې و به وایي چې: «آیا دا لازمه وه چې اوس دا کار وکړي، ته فکر کوي چې زما سره نورې پیسی نه شته؟»، مور به ټولو ناستو کسانو ته ور وگورو او دا به ور وپوهوو چې د سپین ږيرو دا مثل په یاد دی چې وایي: «د پور ور کول ډېر بڼه دي»

سپین ږيري سوداگر مېلمستیا وکړه، زومان، لوني او د هغوی اولادونه، گاونډیان او ملگري یې ټول را وبلل. ټول راغلل خو په میز یو ځای نش و. د کور خاوند خپل ملگري ته منتظر و. مېلمنو ږوډی وخوره خو د کور د خاوند ملگري لا نه دی راغلی. د کور خاوند څو پلا دروازه خلاصه کړه او بېرون ته یې وکتل خو په تأسف چې دده د ملگري درک نه و: «په راتگ سره راځي، زه هغه ډېر بڼه پېژنم چې خبره وکړي بیا نو په هغه ټینگ ولاړ وي. زه له دې څخه وېرېږم چې د هغه نا وخته راتلل به له دې امله وي چې د هغه وخت حسابونه به کوي چې ما او ده یو ځای سوداگري کوله. هغه به داسې فکر کوي چې بڼه نه ده چې له حساب پرته مېلمستیا ته ورشم».

د کور خاوند لا دا خبرې نه وې خلاصې کړي چې ملگري یې را ننوت. هغه په سختي سا ایستله ځکه چې یو صندوق یې په شا کړی و. د سوداگر ملگري چې را ننوت له ټولو سره یې ستري مشي وکړه او د کور خاوند ته یې وويل:

- ملگریه ایرکو! بڼه غواړم چې بی وخته مې نا آرام کړي. ملگریه، زما لپاره ډېر شرم و چې ستا مېلمستیا ته بی له دې چې ستا پخوانی پور در کړم راغلی وای.

ما څو ځله تا ته وويل چې ته دا خپلي پیسی واخله او زما سره حساب وکړه خو تا دا کار ځنډاوه. ما ستا پیسی راوړي او هغه مې حساب کړي دي. دا هم د حساب پاني دي ته به یې وروسته وگوري او پیسی به هم حساب کړي. زه اوس داسې یم لکه یو غر مې چې له اوږو لیرې شوی وي.

د کور خاوند ور ته وويل:

- ملگریه! ما ته د دې له پاره نه وي رابلی چې ما ته پیسی او حساب راوړي. ما غوښتل چې ته زما میلمه شي او زموږ سره یو ځای یو څو شېبې خوشاله تیري کړي. خو اوس چې تا پیسی راوړي تر څو آرام شي نو دا صندوق د هغه الماری څټ ته کېږده، زه به بیا وروسته پیسی وشمېرم او حساب به وگورم. که چېرې زما ټول پوروري ستا په څېر رېښتیني وای او په خپل وخت یې پیسی راکړې وای نو ما به ځان په دې ډېر نه ملامتاوه چې زه ډېر مطیع او سخي یم.

زومانو، لونیو او ټولو مېلمنو دوی ته کتل او د دوی خبرې یې اورېدلې چې څه وایي. وروسته یوه زوم بل ته وويل:

- خسر ته گوره! ځان یې داسې بنود چې یوه پیسه نه لري خو ته وگوره چې څومره لري، او څومره به نوري ولري!

لوني هم یوه له بلې سره په همدې ډول پسېدلې.

د سوداگر یوې لور خپل مېړه ته وويل:

- ته ما ته غوږ شه، راځه چې بیا پلار او مور د غرمې او ماښام ږوډی ته خپل کور ته راوبولو.

مېړه ځواب ورکړ:

- هر ورو، مور او پلار باید خوشاله وساتو.

دوه مې لور خپل مېړه ته وويل:

- تا واورېدل چې خور خپل مېړه ته څه وويل؟ هغوی بيا مور او پلار خپل کور ته را بولي او غواړي چې هغوی خوشاله وساتي. مور به هم همداسې وکړو چې مور او پلار مور د مړينې په وخت کې هېر نه کړي. ته وگوره، پلار يو صندوق پيسې لري، مور ته يې څومره بڼه مېلمستيا راکړه. برسېره پر دې الماری هم ډکې دي. خاوند ځواب ورکړ:

- مېرمنې، ته رښتيا وايې، مور بايد بيا د پلار او مور چوپړ وکړو او هغوی د سترگو د کسي په څېر وساتو. کله چې د دوی سترگې پټې شوي زموږ هر څه به سل چنده شي.

لورانو د خپلو خاوندانو سره دا پريکړه وکړه چې څرنگه د مور او پلار چوپړ وکړي او هغوی خوشاله وساتي. هغوی فکر وکړ چې نورې ډېرې پيسې به هم لاس ته راوړي.

سپين بربري او سپين سرې پلار او مور وروسته له دې خوشاله او بڼه ژوند لرلو، اولادونو په نوبت د دوی بڼه چوپړ کاوه، بڼه خواره او اوبه يې ورکول او داسې بڼه يې ساتل چې هغه د چا خبره مچ يې نږدې نه ور پرېښود.

سپين بربري ايرکو به هر وخت خپل هغه ملگری ور په ياداوې چې دی يې د ستونزو او سختيو څخه وژغوره. اولادونو آرزو لرله چې د پلار د مړينې وروسته به خدای خبر چې څومره شته لاس ته راوړي.

سپين بربري سوداگر خپله مېرمن خاورو ته وسپارله او يو څه وخت وروسته ده هم له دې نړۍ کډه بار کړه. هغه په خپل وصيت کې ليکلي وو: «گرانو لونیو، کله مو چې زه په درناوي سره خاورو ته وسپارلم، هغه لوی صندوق به خلاص کړی هلته به زما ميراث تر لاسه کړی».

لونیو پلار په درناوي خاورو ته وسپاره. د پلار د کټ د لاندې څخه يې لوی صندوق چې درې کلپونه ور اچول شوي وو، را وايست. په کلي گانو يې کلپونه خلاص کړل، د صندوق سر يې پور ته کړ خو هغه تش و، يوازي يو ليک پکې پروت و او په هغه کې ليکل شوي وو:

«گرانو لونیو! تاسو زما په ژوند زما ټول شته او پيسې په مساوي ډول تر لاسه کړل. اوس لکه چې تاسو وينی صندوق تش دی، خو دا صندوق د هغو سرو او سپينو زرو ډک و چې ټول تاسو واخيستل. نور ميراث ته تمه مه لری بلکه خدای(ج) ته دوعاوي وکړی، کار وکړی، سپما وکړی نو تاسو به هم شتمن شی»
ستاسو پلار ايرکو

د کرووېشيا د خلکو كيسه

د گل جان صابر ژباړه